ॲग्रोमेट ॲडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृ ष मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र वभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९ कृषी महा वद्यालय, पुणे ४११ ००५ ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला स मतीची साप्ताहिक बैठक दि. ३०/०५/२०२५

जिल्हा :पुणे

मागील आठवडयाचे हवामान :

मागील आठवडयाचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवडयात कमाल तापमान २५.१ ते ३१.८ अंश सेल्सिअस तर कमान तापमान २१.३ ते २४.१ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८० ते ९७ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ६१ ते ९५ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी ३.० ते ८.२ क.मी. होता.

हवामान अंदाज : पुढील पाच दिवसात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान ३३ ते ३४ अंश सेल्सिअस, तर कमान तापमान २३ ते २४ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहील. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८३ ते ८५ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ६५ ते ६८ टक्के दरम्यान राहील. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी १५ ते २१ क.मी. दरम्यान राहील. आकाश ढगाळ राहील. वा-याची दिशा आग्नेयेकडून वायव्येकडे राहील.

मागील आठवड्यातील हवामान (२४/०५/२०२५ते ३०/०५/२०२५)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (३०/०५/२०२५ ते ०३/०६/२०२५)				
24	**25**	**26**	**27**	**28**	**29**	**30**	दिनांक	31	1	2	3	4
7.6	19.7	22.9	42.1	15.7	7.2	0.0	पाऊस (ममी)	6	3	7	10	6
26.5	27.0	28.0	28.4	25.1	29.2	31.8	कमाल तापमान(अं.से.)	33	33	34	34	33
21.3	22.9	21.3	21.9	21.9	22.3	24.1	कमान तापमान(अं.से.)	24	24	24	24	23
							ढग स्थिती (आकाश)	7	6	6	5	5
93	97	92	93	83	86	80	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	85	85	83	84	83
87	80	93	95	81	61		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	68	65	65	65	65
4.4	3.0	4.1	4.7	4.3	6.9	8.2	वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	20	21	16	16	15
							वाऱ्याची दिशा (अंश)	266	262	242	237	239

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृ ष वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक ३० मे, २०२५ ते ०३ जून, २०२५ दरम्यान तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता तसेच जिल्ह्याच्या पूर्व भागात हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची तर घाट क्षेत्रात हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, ना शक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक ०१ ते ०७ जून, २०२५ दरम्यान ➢ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. ➢ कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. ➢ कमान तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला		• पावसाची शक्यता असल्याने फळ बागेत पाणी साठणार नाही याची काळजी घ्यावी व अतिरिक पाण्याचा निचरा करावा. • पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या शेतमालाची सुर क्षत ठिकाणी साठवणूक करावी, तसेच उघड्यावरील धान्य ताडपत्रीने झाकून ठेवावे. • पावसानंतर बागेत, शेतात, बांधावर पडलेला काडीकचरा, फळे, पाने, फांद्या वेचून बाग स्वच्छ करावी व खत करण्यासाठी वापरावे. पावसानंतर शेतातील उभ्या पकाची पड झाली असल्यास पक बांधणी करावी. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात निय मत सर्वेक्षण करून , जर प्रादुर्भाव आ र्थक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास, व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूनी , हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामा नाचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूनी, मेघगर्जना व वजेच्या पूर्वानुमानाकरिता दा मनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूनी, कृ ष वषयक माहितीसाठी, महात्मा फुले कृ ष वद्यापीठाच्या कृ षदर्शनीचा एक संदर्भ ग्रंथ म्हणून उपयोग करावा. • पाण्याचे पूर्नभरण : पाणी ज मनीत जास्तीत मुरेल व वाहून जाणार नाही याचा प्रयत्न करावा. पावसाचे घराच्या छतावर पडणारे पाणी पाइपद्वारे एखाद्या टाकीत जमा करावे व त्याचा वापर वहिर पुर्नभरण कंवा बोअरवेल पूर्नभरण करण्यासाठी वापरावे.
खरीप पक नियोजन		सध्या वापसा येण्यास वेळ लागण्याची शक्यता असल्याने शेतकरी बंधूंनी पेरणीची घाई करू नये. शेतामध्ये पावसाचे पाणी साठून राहणार नाही यासाठी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होण्यासाठी शेतातून पाणी बाहेर काढण्याची व्यवस्था करावी. वापसा आल्यानंतर कुळवाने मशागत करावी म्हणजे उगवलेल्या ताणाचा बंदोबस्त होईल व शेत पेरणी योग्य होईल. खरीप हंगामातील पकांच्या पेरणीसाठी दर्जेदार व प्रमा णत बियाण्याचे नियोजन करावे. भात रोपवाटिका तयार करण्याचे नियोजन करावे.
उन्हाळी पके	साठवणूक अवस्था	काढणी केलेल्या शेतमालाची सुर क्षत ठिकाणी साठवणूक करावी. तसेच उघड्यावरील शेतमाल ताडपत्रीने झाकून ठेवावा.
कपाशी		जमीनीतील तापमान कमी झालेले नसतानाही लागवड केल्यास कीड व रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असते, त्यामुळे जमीनीतील तापमान कमी झाल्या शवाय लागवडीची घाई करू नये.
ऊस	पक वाढीची अवस्था	ऊस पकातील खोड कडीच्या जै वक नियंत्रणासाठी ट्रायकोग्रामा चलोनिस (ट्रायकोकार्ड) चार प्रती एकर तसेच कामगंध सापळे (इ.एस.बी.ल्यूर) प्रती हेक्टरी ५ वापरावेत. प्रादुर्भावग्रस्त झालेली रोपे ज मनीलगत कापावीत आ ण नष्ट करावीत.
केळी	पीक वाढीची अवस्था	बागेत पाणी साठणार नाही याची काळजी घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
द्राक्ष	पीक वाढीची अवस्था	पावसाची शक्यता असल्याने खरड छाटणी झालेल्या बागेत पाणी साठणार नाही याची काळजी घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. पाऊसमान व ढगाळ वातावरणामुळे करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बनडॅन्झीम ५० डब्लू.पी., १० ग्रॅम प्रती १० लटर पाण्यातून पावसाची उघडीप बघून फवारणी करावी.
आंबा	काढणी पूर्ण अवस्था	ज्या बागेतील फळ काढणी पूर्ण झाली असेल त्या बागेत हलकी छाटणी करून घ्यावी. तसेच कॉपर ऑक्झीक्लोराईड २० ग्रॅम प्रती १० लटर पाणी या प्रमाणात पाऊस नसताना फवारणी करावी.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जनावरांच्या पण्यात दू षत कंवा गाळ म श्रत पाणी जाणार नाही याची काळजी घ्यावी. जनावरांचे जंत निर्मूलन करून घ्यावे. कोवळ्या गवतामुळे होणारी बुळकांडी रोगाकरिता सल्फा गोळ्याचा वापर करावा. जनावरांना मोकळ्या जागेत बांधू नये. त्यांना गोठा , शेड कंवा मजबूत इमारतीत ठेवावे. महात्मा फुले कृषी वद्यापीठाच्या देशी गाय संशोधन प्र शक्षण केंद्रांतर्गत पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र

		वभागाच्यावतीने वक सत करण्यात आलेल्या देशातल्या पहिल्या फुले अमृतकाळ (**Phule Amrutkal App)** या पशुसल्ला मोबाईल प्रणालीचे (ॲप) लोकार्पण झाले असून , आता आपण ते मोबाईल मध्ये इंस्टाल करून मोबाईलवर पशुसल्ला घेऊ शकतो. फुले अमृतकाळ ॲप डाउनलोड (**Phule Amrutkal App Download)** केल्याने होणारे फायदे : फुले अमृतकाळ या ॲप च्याद्वारे जनावरांना उष्णतेमुळे निर्माण होणारा ताण कमी करण्यासाठी , गोठ्यातील तापमान घट वण्याकरिता व योग्य आर्द्रता राखण्याकरिता सावलीची सोय करणे , योग्य वायु वजन राखणे , पण्याकरिता थंड पाणी उपलब्ध करून देणे , फॅन कंवा फॉगर यंत्रणा स्वयंचलीत पद्धतीने सुरू करणे तसेच संतुलत आहार नियोजन इत्यादी उपाय योजना करण्यासाठी वेळोवेळी सूचना दिल्या जातील.

*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वत:ची योग्यती खबरदारी/ काळजी घ्यावी तसेच फवारणी करिता कसान कवच बॉडीसूटचा वापर करावा.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादे शक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : -

ठिकाण : कृ.म. व., पुणे.

दि. : ३०.०५.२०२५

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा

प्रमुख, कृ ष हवामानशास्त्र वभाग, कृ.म. व., पुणे